

Sygn. akt V KK 188/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Zbigniew Puskarski (sprawozdawca)

Protokolant Patrycja Kotlarska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty Kozłowskiej,

w sprawie **M. M. i A. G.**

skazanych z art. 279 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 17 stycznia 2023 r.,

kasacji wniesionych przez obrońców skazanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 12 kwietnia 2021 r., sygn. akt V Ka 842/20,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi

z dnia 23 grudnia 2019 r., sygn. akt IV K 437/18,

uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej M. M. oraz A.G. i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Łodzi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

M.M. został oskarżony o popełnienie 32 czynów, z czego: w punktach I, II, III, IV, V, VI, VII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVIII, XIX, XX, XXI, XXII, XXIII zarzucono mu popełnienie czynów wyczerpujących dyspozycję art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., w punktach VIII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXI, XXXII zarzucono mu popełnienie czynów wyczerpujących dyspozycję art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., a w punkcie XVII zarzucono mu popełnienie czynu wyczerpującego dyspozycję art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

A.G. został oskarżony o popełnienie czynów opisanych w punktach od LXXXII do LXXXIV części wstępnej wyroku, wyczerpujących dyspozycję art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. W przypadku tych oskarżonych chodziło o kradzieże i usiłowania kradzieży z włamaniem samochodów mające miejsce w 2013 r.

Zarzuty postawiono także czterem innym współoskarżonym.

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wyrokiem z dnia 23 grudnia 2019 r., sygn. akt IV K 437/18, uznał M. M. za winnego zarzucanych mu czynów (co do niektórych dokonując zmiany w ich opisach) stwierdzając, że:

- czyny z punktów: od I do VII, IX, od XI do XVI oraz od XVIII do XXIII części wstępnej wyroku stanowią ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 k.k. i na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę 9 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 100 zł każda stawka,

- czyny z punktów: VIII, XVII i od XXIV do XXXII części wstępnej wyroku stanowią ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 k.k. i na podstawie 14 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę 7 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 160 stawek dziennych po 100 zł każda stawka.

Na podstawie art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. za zbiegające się ciągi przestępstw, w miejsce wymierzonych kar pozbawienia wolności i grzywien, wymierzył oskarżonemu M.M. karę łączną 11 lat pozbawienia

wolności oraz karę łączną grzywny w wysokości 260 stawek dziennych po 100 zł każda stawka. W odniesieniu do tego oskarżonego wydał również orzeczenie o środku kompensacyjnym.

Uniewinnił M. M. od popełnienia czynu opisanego w punkcie X części wstępnej wyroku. Na podstawie art. 63 § 1 i 5 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet wymierzonej kary łącznej pozbawienia wolności okres tymczasowego aresztowania w sprawie, tj. od dnia 6 czerwca 2017 r. od godz. 6:15 do dnia 23 grudnia 2019 r.

Oskarżony A. G. został uznany za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w punktach od LXXXII do LXXXIV części wstępnej wyroku, z tą zmianą, że Sąd przyjął, iż każdy z nich wyczerpuje dyspozycję art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i uznając, że czyny te stanowią ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 k.k., na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę 4 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 120 stawek dziennych po 100 zł każda stawka.

Apelacje od opisanego wyroku wnieśli obrońcy oskarżonych, w tym obrońca M.M. i A.G. oraz prokurator.

Apelacją wniesioną na rzecz M.M. obrońca zaskarżył wyrok w całości w stosunku do tego oskarżonego (poza orzeczeniem uniewinniającym) i w szeregu, rozbudowanych pod względem treści punktach, zarzucił:

- obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia: art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., art. 192 § 2 k.p.k., art. 170 § 5 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. oraz art. 424 § 1 k.p.k.,
- błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę rozstrzygnięcia i mający wpływ na jego treść, a z ostrożności procesowej:
 - naruszenie prawa materialnego - art. 12 k.k. - poprzez jego niezastosowanie i jednocześnie niezasadne zastosowanie art. 91 § 1 k.k.,
 - rażącą niewspółmierność (surowość) kar jednostkowych oraz kary łącznej orzeczonej wobec oskarżonego.

W uzupełnieniu apelacji zarzucił kolejny raz obrazę art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. a z ostrożności procesowej także obrazę prawa materialnego: art. 91 § 1 i 2 k.k. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, skutkujące przyjęciem dwóch

ciągów przestępstw, gdy zasadne jest przyjęcie jednego ciągu przestępstw obejmującego wszystkie czyny oraz art. 64 § 1 k.k. poprzez jego zastosowanie i skazanie oskarżonego w warunkach recydywy jednokrotnej, mimo braku ku temu podstaw.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie M.M. od zarzucanych mu czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej tego oskarżonego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Łodzi - Widzewa w Łodzi, bądź o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez złagodzenie wymierzonych oskarżonemu kar jednostkowych i kary łącznej pozbawienia wolności. Złożył też liczne wnioski dowodowe.

Apelacją wniesioną na rzecz oskarżonego A.G. obrońca zaskarżył wyrok w całości w stosunku do tego oskarżonego i w szeregu, rozbudowanych pod względem treści punktach, zarzucił obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie: art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., art. 173 § 2 k.p.k. oraz § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie warunków technicznych przeprowadzenia okazania, art. 192 k.p.k., art. 170 § 5 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k., art. 287 § 1 k.p.k. w zw. z art. 285 § 1 k.k.

W przypadku nieuwzględnienia przez Sąd powyższych zarzutów, z ostrożności procesowej zarzucił także:

- naruszenie prawa materialnego - art. 12 § 1 k.k. - poprzez jego niezastosowanie i jednocześnie niezasadne zastosowanie art. 91 § 1 k.k.,
- rażącą niewspółmierność (surowość) kar jednostkowych oraz kary łącznej.

Podnosząc te zarzuty, obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie A. G. od zarzucanych mu czynów, względnie poprzez złagodzenie wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności, ewentualnie o uchylenie wyroku w części dotyczącej tego oskarżonego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Łodzi - Widzewa w Łodzi. Nadto wniósł o przeprowadzenie na etapie postępowania odwoławczego szeregu dowodów.

Oskarżyciel publiczny zaskarżył wyrok m.in. w stosunku do M.M. w części dotyczącej orzeczenia o karze, domagając się wymierzenia temu oskarżonemu kary łącznej 15 lat pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2021 r., sygn. akt V Ka 842/20, w odniesieniu do M.M. i A.G. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- co do części czynów przyjął inne wartości pojazdów będących przedmiotem przestępstw przypisanych tym oskarżonym;

- obniżył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec oskarżonego M.M. odpowiednio: z 9 do 7 lat i z 7 do 5 lat;

- obniżył karę pozbawienia wolności orzeczoną wobec oskarżonego A.G. z 4 lat i 8 miesięcy do 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności;

- w odniesieniu do M.M. zmienił również orzeczenie o środku kompensacyjnym, a w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu M.M. karę łączną 8 lat pozbawienia wolności, zaś orzekając o kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze, zwolnił oskarżonych od ich ponoszenia.

Kasacje od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca aktualnie skazanych M.M. i A.G., w zakresie w jakim dotyczy tych skazanych, zaskarżając wyrok w całości.

W kasacji wniesionej na rzecz M.M. zarzucił orzeczeniu rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia:

1. art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego wyłącznie na etapie postępowania odwoławczego materiału dowodowego w postaci zeznań świadka T. D., który został przesłuchany na rozprawie apelacyjnej w dniu 8 lutego 2021 r. na okoliczność nieprawdziwego pomówienia M. M. przez M. J. o część zarzucanych mu czynów, których według wiedzy świadka oskarżony nie mógł popełnić, bowiem M.J. przestał popełniać przestępstwa wspólnie i w porozumieniu z M.M. po ich wspólnym zatrzymaniu po kradzieży pojazdu A. w dniu 10 kwietnia 2013 r. i konflikcie wywołanym na tym tle, skutkującą niezasadnym uznaniem przez Sąd zeznań T. D. za niewiarygodne z powodu niejasnej wersji zdarzenia przedstawianej przez świadka, jednostronności zeznań świadka nieobciążającego innych osób oraz rzekomego ułożenia relacji o

zdarzeniu pod przygotowaną tezę, podczas gdy twierdzenia Sądu nie znajdują uzasadnienia w oparciu o analizę zeznań świadka, bowiem T.D. jasno i precyzyjnie wskazał na określone okoliczności mające znaczenie w sprawie, w dużej części nie podważa zeznań M.J., wręcz dodatkowo obciąża innych oskarżonych, m.in. P.Ł. i C.G., nie zaprzecza, że wiedzę o zdarzeniu uzyskał wyłącznie od M.J. oraz K. K., nadto przy pominięciu przez Sąd, że świadek współpracuje z organami ścigania, złożył obszerne wyjaśnienia obciążające inne osoby w sprawie prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Łodzi (wcześniej Prokuraturę Krajową), ubiega się o zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary w oparciu o art. 60 § 3 i 4 k.k., a wiarygodność świadka nie jest kwestionowana;

2. art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k. – poprzez oddalenie na rozprawie apelacyjnej w dniu 29 marca 2021 r. wniosku dowodowego obrońcy złożonego w piśmie procesowym i podtrzymanego na rozprawie o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z konfrontacji świadków M. J. oraz T. D. wobec sprzeczności w ich zeznaniach w zakresie dotyczącym sprawstwa M. M. jako niemającego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, podczas gdy konfrontacja mogła przyczynić się do ustalenia wspólnej wersji zdarzeń i wyjaśnienia sprzeczności w zeznaniach świadków na okoliczność popełnienia przestępstw przez M. M., także mając na względzie wpływ przebiegu konfrontacji i składanych zeznań na ocenę wiarygodności depozycji świadków, czego nie można traktować jako okoliczności niemającej znaczenia dla rozstrzygnięcia;

3. art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k. – poprzez oddalenie na rozprawie apelacyjnej w dniu 29 marca 2021 r. wniosku dowodowego obrońcy przedstawionego na rozprawie w dnia 11 marca 2021 r. oraz podtrzymanego przez obrońcę na rozprawie apelacyjnej w dniu 29 marca 2021 r. o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu pisma ręcznego na okoliczność ustalenia, że M.J. jest - wbrew jego zeznaniu - autorem tzw. grypsu złożonego do akt sprawy, jako niemającego znaczenia dla rozstrzygnięcia, mimo iż okoliczność ta jest kluczowa dla ustalenia istnienia poważnego konfliktu M. J. z M. M., powstałego jeszcze przed podjęciem współpracy z organami ścigania przez M. J., także mając na względzie, iż świadek na rozprawie apelacyjnej nie zaprzeczył, że pisał tzw. grypsy m.in. do T.D. o jego relacji z M., choć inne niż załączony do akt;

4. art. 170 § 4 pkt 1 k.p.k. (powinno być: art. 170 § 1 pkt 4 k.p.k.) – poprzez niezasadne oddalenie na rozprawie apelacyjnej jako niemożliwego do przeprowadzenia z uwagi na pobyt świadka poza granicami kraju, wniosku dowodowego obrońcy wskazanego w apelacji o przesłuchanie w charakterze świadka K. K. na okoliczność podejrzenia popełnienia przez świadka wspólnie z oskarżonym M. M. i M. J. kradzieży z włamaniami oraz zaniechanie - wobec pobytu świadka w Holandii i braku możliwości stawiennictwa na terytorium Polski i bezpośredniego przesłuchania przed Sądem Okręgowym w Łodzi - zwrócenia się przez Sąd w trybie art. 10 Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej o przesłuchanie świadka w formie wideokonferencji w miejscu jego zamieszkania poza Polską;

5. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez jedynie powierzchowną i sprzeczną z powołanymi wyżej przepisami kontrolę odwoławczą wyroku Sądu I instancji w zakresie zarzutów apelacji odnoszących się do dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodu z zeznań świadka M. J., wskazującego na popełnienie przez skazanego M. M. przestępstw kradzieży z włamaniem do pojazdów i dokonania oceny dowodu wbrew zasadom wiedzy i doświadczenia życiowego, co skutkowało bezzasadnym uznaniem w/w zeznań za wiarygodne, mimo wielu wątpliwości pojawiających się w zeznaniach świadka, braku dowodów potwierdzających sprawstwo oskarżonego w przypadku przestępstw dokonanych, istnieniu dowodów przeciwnych oraz istnienia poważnego konfliktu oskarżonego z M.J., który z przyczyn osobistych był zainteresowany pomówieniem M.M.;

6. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez jedynie powierzchowną, pozorną i sprzeczną z powołanymi wyżej przepisami kontrolę odwoławczą wyroku Sądu I instancji w zakresie zarzutów apelacji odnoszących się do dowolnej, a nie swobodnej, oceny dowodu z zeznań świadka M. J. w zakresie usiłowania dokonania 8 kradzieży z włamaniem do pojazdów wspólnie z M. M. i bezzasadnym uznaniu przez Sąd, że kategoryczność i szczegółowość narracji świadka pozwala na przypisanie M. M. inkryminowanych czynów, podczas gdy brak jest jakiegokolwiek dowodu potwierdzającego te zdarzenia, poza zeznaniem świadka, w szczególności ustalenia osób

pokrzywdzonych, zgłoszenia szkód wywołanych włamaniem, M. J. nie potrafi wskazać precyzyjnie czasu tych usiłowań, określając go na okres od stycznia do czerwca 2013 r., numerów rejestracyjnych pojazdów, niejasne skąd zna, mimo iż o tym zeznaje, daty produkcji tych samochodów, również przy braku możliwości zweryfikowania jego depozycji w najmniejszym choćby stopniu;

7. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez jedynie powierzchowną i niepełną kontrolę odwoławczą wyroku Sądu I instancji w zakresie zarzutu apelacji odnoszącego się do dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodu z wyjaśnień M.J. złożonych na etapie postępowania przygotowawczego odnośnie kradzieży pojazdu marki M.(czyn opisany w punkcie XIV wyroku), niepotwierdzonych na etapie postępowania sądowego, gdy świadek zeznał, że nie brał udziału w kradzieży pojazdów japońskich, tylko pojazdów z tzw. grupy V. (S., S., V., A.) i potwierdzenie wiarygodności przez Sąd odwoławczy z powodu możliwej pomyłki świadka, ponieważ samochód marki M. nie jest, zdaniem Sądu - jak chociażby T. - flagowym pojazdem japońskim, podczas gdy świadek zawodowo zajmujący się kradzieżami, nie jest laikiem w dziedzinie motoryzacji i doskonale zdaje sobie sprawę z pochodzenia poszczególnych marek samochodów, a nadto narzędzia oraz oprogramowanie do kradzieży pojazdów grupy Volkswagena jest inne niż pojazdów japońskich;

8. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez jedynie powierzchowną i sprzeczną z w/w przepisami kontrolę odwoławczą wyroku Sądu I instancji, w zakresie zarzutu apelacji odnoszącego się do dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodu i uznanie za prawidłową dowolną ocenę dowodu z zeznań świadków E. W., M.F. i M. W. złożonych na etapie postępowania przygotowawczego i sądowego na okoliczność spędzenia przez oskarżonego M.M. okresu od 1 do 4 maja 2013 r. nad Zalewem [...] wspólnie ze świadkami, co wyklucza popełnienie przez oskarżonego przestępstw opisanych w punktach XIII, XIV, XV i XVI wyroku i uznaniu zeznań tych za niewiarygodne z powodu ich dużej szczegółowości nieuzasadnionej znacznym upływem czasu, podczas gdy świadkowie byli tam wspólnie zaledwie jeden raz 4 lata przed złożeniem pierwszych zeznań i nie mogli mylić miejsca lub czasu, są osobami młodymi, zdrowymi nie mającymi kłopotów z pamięcią, a wspólne kilkudniowe

zamieszkiwanie w małym domku uzasadnia kategoryczne stwierdzenia o braku możliwości wyjazdu skazanego, którego świadkowie mogli nie dostrzec, ponieważ ewentualny przyjazd oskarżonego do Ł., znalezienie pojazdu do kradzieży, dokonanie kradzieży, odprowadzenie pojazdu do garażu, oraz analogiczne czynności w przypadku drugiej kradzieży (w noc z 1 na 2 maja i z 3 na 4 maja 2013 r. dokonano według pomawiającego po dwie kradzieże) i wreszcie powrót nad Zalew [...] musiałby trwać co najmniej 6-7 godzin i nie pozostałby z pewnością niezauważony przez świadków;

9. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez jedynie powierzchowną i niepełną kontrolę odwoławczą wyroku Sądu I instancji w zakresie zarzutu apelacji odnoszącego się do dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodu z zeznań świadków K. P., J. B., A. W. i S. P. złożonych na etapie postępowania sądowego na okoliczność istnienia i przyczyn konfliktu oskarżonego M. M. ze świadkiem M. J., których depozycje Sąd Okręgowy uznał za nieprzekonujące, gdyż są kolegami skazanego, nieco odmiennie wskazywali przyczynę sporu i nie znali szczegółów, podczas gdy znajomość ze skazanym nie może bez wskazania uzasadnionej przyczyny wynikającej z zeznań czy zachowania świadków lub innych okoliczności oznaczać składania przez świadków zeznań nieodpowiadających prawdzie, bowiem każdy świadek pozostający w dobrej relacji ze skazanym lub członkiem jego rodziny byłby z założenia niewiarygodny, co jest sprzeczne ze swobodną oceną dowodów, nieco odmiennie wskazywanie na przyczynę sporu wynikało z istnienia w gruncie rzeczy kilku przyczyn (rzekomy romans z żoną, brak pomocy w więzieniu, żądanie od żony pieniędzy, posądzenie o współpracę z Policją), a małą precyzję zeznań uzasadnia upływ czasu od uzyskania przez świadków informacji o konflikcie, a nadto wiarygodność zeznań została potwierdzona zeznaniami T.D., wyjaśnieniami M.M., a w części nawet zeznaniami M. J. podczas rozprawy apelacyjnej, który nie negował wzajemnych pretensji do M. M. po zatrzymaniu obu osób w kwietniu 2013 r.;

10. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez brak kontroli odwoławczej wyroku Sądu I instancji w zakresie zarzutu apelacji odnoszącego się do pominięcia w ocenie dowodu z dokumentu

prywatnego - oświadczenia sporządzonego przez J.B., podpisanego przez kilkanaście osób i załączonego przez obrońcę oskarżonego do akt sprawy wraz z pismem procesowym z dnia 27 listopada 2019 r. na okoliczność konfliktu oskarżonego M. M. ze świadkiem M. J.;

11. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez jedynie pozorną kontrolę odwoławczą wyroku Sądu I instancji w zakresie zarzutu apelacji odnoszącego się błędu w ustaleniach faktycznych przyjętego za podstawę rozstrzygnięcia i mającego wpływ na jego treść, polegającego na bezzasadnym przyjęciu przez Sąd, że oskarżony M. M. popełnił przestępstwo kradzieży z włamaniem do pojazdu w nocy z 15 na 16 kwietnia 2013 r., podczas gdy świadek M. J. zeznał, że po swoim zatrzymaniu w dniu 10 kwietnia i zwolnieniu w dniu 12 kwietnia 2013 r. dokonał kolejnej kradzieży z włamaniem wspólnie z M. M. po około 4-5 dniach od zwolnienia, co winno prowadzić do ustalenia - zgodnie z treścią art. 5 § 2 k.p.k. - najbardziej korzystnej dla oskarżonego wersji, że do wspólnej kradzieży mogło dojść po 5 dniach, a więc najwcześniej w dniu 17 kwietnia, co wyklucza możliwość przypisania mu kradzieży w nocy z 15 na 16 kwietnia 2013 r.;

12. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez jedynie pozorną i powierzchowną kontrolę odwoławczą wyroku Sądu I instancji w zakresie zarzutu apelacji odnoszącego się do oceny dowodu z zeznań świadka K.P. na okoliczność usiłowania dokonania kradzieży z włamaniem do pojazdu A. w Z. przy ul. [...] w dniu 7 maja 2013 r., który w zeznaniach złożonych na etapie postępowania przygotowawczego zeznał, że w nocy po włączeniu się alarmu w pojeździe jego sąsiada S. K. zauważył jedną osobę, która siedziała w środku pojazdu, co wskazuje - wbrew twierdzeniu M. J. - że tylko jedna osoba usiłowała ukraść samochód, świadek nie widział bowiem nikogo innego, i uznaniu tych zeznań za niewiarygodne przez Sąd Okręgowy w ramach kontroli odwoławczej, ponieważ ze względu na ograniczoną widoczność (noc) nie można przyjąć, że świadek M. J. działał sam, skoro w takich właśnie warunkach świadek dostrzegł sprawcę, a nadto rozległ się alarm, który spłoszył sprawców, to gdyby sprawców było dwóch lub więcej świadek dostrzegłby zapewne także pozostałe osoby.

W kasacji wniesionej na rzecz A.G. obrońca zarzucił wyrokowi rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia:

1. art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego wyłącznie na etapie postępowania odwoławczego materiału dowodowego w postaci zeznań świadka T.D., który został przesłuchany na rozprawie apelacyjnej w dniu 8 lutego 2021 r. w zakresie niepopelnienia przez A.G. zarzucanych mu czynów, które według wiedzy świadka, pochodzącej od K.K. - współsprawcy zarzucanych przestępstw - miała popełnić osoba o ksywie „M.1”, najprawdopodobniej świadek M. M.1, także powiązany z ul. [...]1, z którym to miejscem M.J. kojarzył A. G. oraz reakcji M.J. na zarzut nieprawdziwego pomówienia A. G. w postaci wyśmiania tego faktu, skutkującą niezasadnym uznaniem przez Sąd zeznań T. D. za niewiarygodne z powodu niejasnej wersji zdarzenia przedstawianej przez świadka, jednostronności zeznań świadka nieobciążającego innych osób oraz rzekomego ułożenia relacji o zdarzeniu pod przygotowaną tezę, podczas gdy twierdzenia Sądu nie znajdują uzasadnienia w oparciu o analizę zeznań świadka, bowiem T. D. jasno i precyzyjnie wskazał na określone okoliczności mające znaczenie w sprawie, w zdecydowanej części nie podważa zeznań M.J., wręcz dodatkowo obciąża innych oskarżonych, m.in. P.Ł. i C.G., nie zaprzecza, że wiedzę o zdarzeniu uzyskał wyłącznie od M.J. oraz K.K., nadto przy pominięciu przez Sąd, że świadek współpracuje z organami ścigania, złożył obszerne wyjaśnienia obciążające inne osoby w sprawie prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Łodzi (wcześniej Prokuraturę Krajową), ubiega się o zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary w oparciu o art. 60 § 3 i 4 k.k., a wiarygodność świadka nie jest kwestionowana,

2. art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego wyłącznie na etapie postępowania odwoławczego materiału dowodowego w postaci zeznań świadka A.K. na okoliczność wyjazdu świadka do Sopotu na początku maja 2013 r. wspólnie z oskarżonym A.G. oraz świadkiem W.M. i uznaniu zeznań świadka za niewiarygodne z powodu uporządkowanej i dokładnej relacji świadka, pomyłki odnośnie dnia tygodnia (2 maja 2013 r. przypadał w czwartek, a nie piątek), braku uprawdopodobnienia wyjazdu za pomocą

dokumentów (np. karty pobytu), podczas gdy uporządkowanie i precyzja wypowiedzi świadka, uzasadniona jedynym wspólnym wyjazdem z oskarżonym, zgodnie ze swobodną oceną dowodów, powinna wskazywać na jego wiarygodność, trudno również wymagać wypełniania karty pobytu w przypadku kilkudniowego zamieszkiwania w prywatnym mieszkaniu wynajmowanym przez jego właścicielkę, możliwe, że nie odprowadzającą podatku od dochodu z tytułu wynajmu,

3. art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego wyłącznie na etapie postępowania odwoławczego materiału dowodowego w postaci zeznań świadka W.M. (partnerki oskarżonego) na okoliczność wyjazdu do S. na początku maja 2013 r. wspólnie z oskarżonym A.G. i świadkiem A. K. i uznaniu ich za niewiarygodne, ponieważ świadek nie potrafiła przypomnieć sobie czasu, gdy oskarżony A.G. był pozbawiony wolności, a pamiętała datę wyjazdu, podczas gdy świadek zapamiętała dobrze ten fakt, bowiem był to jedyny wspólny wyjazd świadków i oskarżonego, gdyż w latach 2010-2018 rok 2013 był jedynym, gdy oskarżony A.G. nie był pozbawiony wolności, a świadek nie miała możliwości wspólnego wyjazdu z długoletnim partnerem w innym czasie,

4. art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k. – poprzez oddalenie na rozprawie apelacyjnej wniosku dowodowego złożonego w piśmie procesowym z dnia 2 października 2020 r. i podtrzymanego na rozprawie w dniu 8 lutego 2021 r. oraz 29 marca 2021 r. o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z konfrontacji świadków M. J. oraz T. D. wobec sprzeczności w ich zeznaniach w zakresie dotyczącym sprawstwa A.G. jako niemającego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, podczas gdy konfrontacja mogła przyczynić się do ustalenia wspólnej wersji zdarzeń i wyjaśnienia sprzeczności w zeznaniach świadków na okoliczność popełnienia trzech przestępstw przez A. G., także mając na względzie wpływ przebiegu konfrontacji i składanych zeznań na ocenę wiarygodności depozycji świadków, czego nie można traktować jako okoliczności niemającej znaczenia dla rozstrzygnięcia,

5. art. 170 § 4 pkt 1 k.p.k. (powinno być: art. 170 § 1 pkt 4 k.p.k.) – poprzez niezasadne oddalenie na rozprawie apelacyjnej jako niemożliwego do przeprowadzenia z uwagi na pobyt świadka poza granicami kraju, wniosku dowodowego obrońcy wskazanego w apelacji o przesłuchanie w charakterze świadka K. K. na okoliczność znajomości świadka z oskarżonym A. G. oraz

podejrzenia popełnienia przez świadka wspólnie z w/w oskarżonymi kradzieży z włamaniami oraz zaniechanie - wobec pobytu świadka w Holandii i braku możliwości stawienia na terytorium Polski i bezpośredniego przesłuchania przed Sądem Okręgowym w Łodzi - zwrócenia się przez Sąd w trybie art. 10 Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej o przesłuchanie świadka w formie wideokonferencji w miejscu jego zamieszkania,

6. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez jedynie powierzchowną i niezgodną z w/w przepisami kontrolę odwoławczą wyroku Sądu I instancji w zakresie zarzutów apelacji odnoszących się do dowolnej, a nie swobodnej, oceny dowodu z zeznań świadka (wcześniej podejrzanego) M. J. wskazującego na popełnienie przez skazanego A.G. trzech kradzieży z włamaniem do pojazdów w nocy z 3 na 4 maja 2013 r. i dokonania oceny dowodu wbrew zasadom wiedzy i doświadczenia życiowego, co skutkowało bezzasadnym uznaniem w/w zeznań za wiarygodne, mimo wielu wątpliwości pojawiających się w zeznaniach świadka, przede wszystkim w zakresie możliwości rozpoznania przez M. J. oskarżonego A.G. po ponad trzech latach od ich jedyne go spotkania w noc popełnienia wszystkich przestępstw, niezgodnego z przepisami Kodeksu postępowania karnego zaniechania odpowiedzi przez świadka na rozprawie na jakiegokolwiek pytania obrońcy dotyczące A. G., w tym o jego wygląd, niespełnienia warunków okazania przez Sąd na rozprawie oraz pominięcia A. G. jako sprawcy przestępstw w eksperymentach procesowych z dnia 20 lipca 2016 r. odnośnie kradzieży pojazdu B. przy ul. [...] w Ł. oraz kradzieży pojazdu marki B. w P. w eksperymentach z dnia 3 sierpnia 2016 r., mimo wskazania wówczas wszystkich innych sprawców,

7. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. – poprzez jedynie pozorną, powierzchowną i niepełną kontrolę odwoławczą wyroku Sądu I instancji w zakresie zarzutów apelacji odnoszących się do dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodu z zeznań świadka M.M.1 opisującego możliwość pojawiania się A.G. w wynajmowanej przez świadka nieruchomości na ulicy [...] w Ł. dopiero pod koniec roku 2013 i braku możliwości spotkania go przez M. J. na terenie posesji w maju 2013 r., co przeczy zeznaniom M.J., który z tą posesją

powiązał A.G. i wyklucza popełnienie przez oskarżonego trzech przestępstw w nocy z 3 na 4 maja 2013 r. i bezzasadnym uznaniu przez Sąd zeznań tych za niewiarygodne z powodu sprzeczności z zeznaniami M.J. oraz znajomości świadka z oskarżonym, do czego Sąd Okręgowy w ogóle się nie odniósł, dokonując kontroli odwoławczej oraz błędnemu przyjęciu przez Sąd Okręgowy, że wartość informacyjna zeznań świadka jest niska,

8. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. art. 287 § 1 k.p.k. w zw. z art. 285 § 1 k.k. – poprzez jedynie pozorną kontrolę odwoławczą wyroku Sądu I instancji w zakresie zarzutu apelacji odnoszącego się do niezastosowania i zaniechania zobowiązania świadka M. J. do odpowiedzi na pytania obrońcy i złożenia zeznań w zakresie informacji o oskarżonym A.G., w szczególności jego wyglądzie i pseudonimie oraz zaniechania ukarania świadka karą pieniężną, a nawet tymczasowym aresztowaniem na czas do 30 dni, gdy bezpodstawnie odmówił on zeznań na rozprawie w dniu 25 października 2018 r. z powodu nieobecności A. G. na sali rozpraw (co rodzi wątpliwości odnośnie wiarygodności rozpoznania przez świadka podczas okazania wizerunku oskarżonego), która to kontrola odwoławcza sprowadzała się do stwierdzenia przez Sąd odwoławczy, iż zachowanie świadka wynika z woli przedstawiania zdarzeń zgodnie z rzeczywistością i niechęci do wprowadzania Sądu w błąd, co zdaniem Sądu odwoławczego uzasadnia niezastosowanie się przez Sąd I Instancji do wskazanych norm postępowania i umożliwia powstrzymanie się od weryfikacji zeznań świadka stanowiącego jedyny dowód prowadzący do skazania oskarżonego na karę 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności,

9. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 173 § 2 k.p.k. oraz § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie warunków technicznych przeprowadzenia okazania – poprzez jedynie pozorną kontrolę odwoławczą wyroku Sądu I instancji w zakresie zarzutu apelacji odnoszącego się do przeprowadzenia czynności okazania wizerunku oskarżonego A.G. świadkowi M. J., zarówno na etapie postępowania przygotowawczego, jak i dwukrotnie na etapie postępowania sądowego w sposób sugerujący osobę sprawcy, w sytuacji gdy nawet Sąd Okręgowy dostrzega - co wynika z uzasadnienia orzeczenia - odstępstwo w zakresie tuszy pomiędzy wizerunkiem osób okazywanych.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w stosunku do obu skazanych i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi, ewentualnie uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi - Widzewa w Łodzi i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

W pisemnych odpowiedziach na kasacje prokurator postulował o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych. Stanowisko to podtrzymała na rozprawie kasacyjnej prokurator Prokuratury Krajowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacje przyniosły oczekiwany przez skarżącego skutek, tj. uchylenie zaskarżonego wyroku w odniesieniu do M. M. oraz A. G. i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym Sądowi Okręgowemu w Łodzi. Mając na uwadze, że skazanie wymienionych osób opierało się jedynie na uznanych przez Sąd *meriti* za w pełni wiarygodne zeznaniach M.J., który utrzymywał, że współdziałał z nimi w popełnianiu przestępstw, we wniesionych apelacjach obrońca oskarżonych w pierwszej kolejności podniósł, że dowód ten został oceniony w sposób dowolny, z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, tj. niezgodnie z art. 7 k.p.k., powiązany przez skarżącego z art. 410 k.p.k., który również akcentował, że w sytuacji, gdy wspomniany dowód był dowodem z pomówienia, to jego wartość „powinna zostać zweryfikowana szczególnie wnikliwie za pomocą innych dostępnych źródeł dowodowych, co w przedmiotowej sprawie nie nastąpiło” (pkt 1a obu apelacji). Obrońca wskazywał, że istotnym sposobem owej weryfikacji byłoby przesłuchanie w charakterze świadka K.K., bowiem w opisach czynów zarzucanych skazanym podano, że w przypadku M. M. uczestniczył on, obok M. J., jako współsprawca w popełnieniu niektórych z nich, a w przypadku A.G. w popełnieniu wszystkich 3 czynów zarzucanych temu oskarżonemu (przy braku wyroku prawomocnie skazującego K. K., Sąd *meriti* w opisie czynów przypisanych w miejsce słów podających jego personalia wprowadził słowa mówiące o „ustalonej osobie odpowiadającej w innym postępowaniu”). W tym celu w toku postępowania przed Sądem I instancji obrońca, powołując się na określony instrument prawny,

postulował przesłuchanie przebywającego na terenie Holandii K.K., co jednak nie spotkało się z aprobatą Sądu Rejonowego. Wobec tego w apelacjach jej autor postawił również zarzut obrazy przepisów postępowania, mającej wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie art. 170 § 5 k.p.k. poprzez „oddalenie wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego złożonego w piśmie procesowym z dnia 22 maja 2019 r. o przesłuchanie w charakterze świadka K.K. na okoliczność znajomości świadka z oskarżonymi M.M. oraz A.G. oraz podejrzenia popełnienia przez świadka wspólnie z w/w oskarżonymi opisanych w punkcie XIII, XIV XV i XVI wyroku kradzieży z włamaniami, a w przypadku braku możliwości stawienictwa świadka na terytorium Polski ze względu na jego pobyt w Holandii i w konsekwencji brak możliwości jego bezpośredniego przesłuchania przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, mając na względzie także zaniechanie przekazania świadka Rzeczypospolitej Polskiej w ramach procedury europejskiego nakazu aresztowania i zastosowanie poręczenia majątkowego, o zwrócenie się przez Sąd w trybie art. 10 Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych z dnia 20 kwietnia 1959 r. o przesłuchanie świadka w formie wideokonferencji w miejscu jego zamieszkania, po uzyskaniu informacji z Sądu Okręgowego w Warszawie, jako zmierzającego w sposób oczywisty do przedłużenia postępowania mimo jego złożenia 7 miesięcy przed zamknięciem przewodu sądowego i kluczowego znaczenia dowodu dla sprawstwa opisanych czynów przez M.M.” (pkt 8b apelacji dot. M. M., pkt 5b apelacji dot. A.G.). W obu apelacjach postulował, by to uchybienie zostało naprawione w toku postępowania odwoławczego i zamieścić wniosek, by dowód z przesłuchania K.K. przeprowadził Sąd Okręgowy w Łodzi.

Dążenie obrońcy, aby wyczerpać wszelkie rozsądne możliwości zweryfikowania prawdomówności świadka M.J. jest w pełni zrozumiałe, tymczasem procedowanie Sądu odwoławczego odnośnie do wspomnianego wniosku nasuwa zastrzeżenia (jakkolwiek jest też faktem, że Sąd ten przeprowadził większość dowodów postulowanych przez obrońcę, które miały wspierać linię obrony oskarżonych). W żadnym z trzech protokołów rozprawy apelacyjnej przeprowadzonej w dniach 8 i 23 lutego oraz 29 marca 2021 r. nie zapisano treści decyzji Sądu, która wprost odnosiłaby się tylko do tego konkretnego wniosku, natomiast na ostatnim z wymienionych terminów podjęto zbiorczą decyzję co do

wniosków dowodowych, cyt. „na podstawie art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k. Sąd postanowił oddalić wnioski dowodowe obrońcy oskarżonego M. M. (pominięto, że adwokat I. P. był też obrońcą A.G. i w apelacji wniesionej na jego rzecz również postulował przesłuchanie przez K.K. w trybie wspomnianej konwencji – uwaga SN), albowiem okoliczności, które mają być udowodnione nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, a ponadto w sposób oczywisty zmierzają one do przedłużenia postępowania” (k. 5408 odw. akt sprawy). Taka motywacja musi nasuwać zastrzeżenia, skoro poprzestaje na powtórzeniu treści przepisów, bez nawiązania do realiów sprawy, zatem praktycznie nie tłumaczy wspomnianej decyzji. Nadto trudno przyjąć, nie antycypując zeznań świadka, że okoliczność, na którą miałby zostać przesłuchany K.K., tj. sprawdzenia prawdomówności M.J. z intencją obrońcy wykazania jego niewiarygodności, a zarazem sprawdzenia prawdomówności oskarżonych, nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, jak też, że wniosek ten, zgłaszany konsekwentnie jeszcze na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego, jest instrumentalny w rozumieniu dążenia obrońcy do przedłużenia postępowania. Trzeba też mieć na uwadze, że początkowo Sąd *ad quem* najwyraźniej widział celowość przesłuchania K.K., skoro na rozprawie w dniu 8 lutego 2021 r. przewodniczący zarządził m.in. „zweryfikować w systemie Noe-Sad, czy świadek K.K. przebywa w jednostce penitencjarnej na terenie Polski” (k. 5234).

Należy również zwrócić uwagę, że w pisemnym uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego na s. 12 wskazano, zapewne w odniesieniu do przytoczonych wyżej zarzutów apelacji, że „dowodu z przesłuchania K.K. nie dało się przeprowadzić z uwagi na pobyt świadka poza granicami kraju (nieskuteczność sprowadzenia do kraju)”, powołując informację widniejącą na k. 1986 akt sprawy (protokół rozprawy prowadzonej przez Sąd Rejonowy), ale pomijając, że – jak podniesiono w zarzutach z pkt 8b i 5b poszczególnych apelacji obrońcy M.M. i A.G. – Sąd *meriti* wniosek obrońcy o przeprowadzenie dowodu oddalił nie dlatego, że dowodu nie da się przeprowadzić, ale przyjmując, że wniosek zmierza do przedłużenia postępowania. W każdym razie nie wiadomo, dlaczego, mimo późniejszego wskazania w uzasadnieniu wyroku, że dowodu z przesłuchania K.K. nie dało się przeprowadzić, Sąd II instancji, odnosząc się zbiorczo do wniosków dowodowych obrońcy, należy przyjąć, że również do wniosku o przeprowadzenie dowodu z

przesłuchania K.K., na rozprawie w dniu 29 marca 2021 r. podał inne niż niemożność przeprowadzenia dowodu przyczyny jego oddalenia (na tej rozprawie prokurator poinformował, że „świadek K.K. nie został przewieziony do Polski, Holandia odmówiła jego wydania” – k. 5408 odw.). Przejawem nieporozumienia jest zatem twierdzenie obrońcy, że Sąd odwoławczy naruszył art. 170 § 1 pkt 4 k.p.k. poprzez niezasadne oddalenie na rozprawie wniosku dowodowego jako niemożliwego do przeprowadzenia z uwagi na pobyt świadka poza granicami kraju (jak wspomniano, w postanowieniu oddalającym wnioski dowodowe nie ma o tym mowy), co jednak nie podważa słuszności istoty zarzutu, sprowadzającego się do twierdzenia, że nieprawidłowo Sąd Okręgowy zaniechał przesłuchania K.K., chociaż, podobnie jak Sąd I instancji mógł to uczynić przy wykorzystaniu Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych, ściślej mówiąc Drugiego protokołu dodatkowego do konwencji (Dz. U. z 2004 r., Nr 139, poz. 1476). Daje on możliwość (art. 9 i 10) wystąpienia do właściwego organu państwa holenderskiego o udzielenie pomocy w przesłuchaniu K. K. w formie wideokonferencji, względnie w formie konferencji telefonicznej. Nasuwa się też uwaga, że skoro w apelacjach wskazywano, iż uchybieniem Sądu Rejonowego było niewykorzystanie tego sposobu pozyskania zeznań K. K., to nie było prawidłowe skwitowanie tego zarzutu stwierdzeniem, że „dowodu z przesłuchania K.K. nie dało się przeprowadzić”.

W ramach realizowanej linii obrony M. M. starał się wykazać, że M.J. kłamliwie go pomawia z powodu wzajemnego konfliktu. Na tę okoliczność na rozprawie apelacyjnej w dniu 8 lutego 2021 r. został przesłuchany świadek T. D., który istnienie owego konfliktu potwierdził i złożył skrawek zapisanego papieru, tzw. gryps (k. 5229), który, jak utrzymywał, przekazał mu M.J., i którego treść wskazywała, że ma on pretensje do M. M. z powodu jego określonych zachowań. Przesłuchany na kolejnym terminie rozprawy M.J. (w protokole wskazany jako „M.J.2” – k. 5263 odw.) zeznał m.in., że zdarzyło mu się napisać do T. D. „chyba jeden gryps”, jednak zaprzeczył, by napisał gryps złożony przez T. D., wyrażając przy tym gotowość poddania się „badaniu” (k. 5264 odw.). Obrońca na rozprawie w dniu 23 lutego 2021 r. domagał się sprawdzenia tego poprzez przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu pisma ręcznego, co spotkało się z odmowną

decyzją Sądu Okręgowego, jak wyżej podano, z motywacją nader ogólnikową. W uzasadnieniu wyroku została ona uzupełniona krótkim stwierdzeniem, że „tzw. gryps załączony do akt, jego treść nie pochodzi od M. J.. Świadek zaprzeczył, by go sporządził”. Wobec tego należy wskazać, że bazowanie w tym zakresie li tylko na słowach świadka nie było prawidłowe, bowiem w ramach badania jego prawdomówności co do tej okoliczności, ale też i w szerszym wymiarze, słusznym postąpieniem byłoby dopuszczenie łatwego do przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego. Opinia rzuciłaby on też światło na prawdomówność T. D., którego zeznania Sąd *ad quem* zasadniczo odrzucił. Zaniechanie tego dało obrońcy asumpt do postawienia w kasacji wniesionej na rzecz M. M. zasadnego zarzutu, który został ujęty w pkt 3 skargi.

Stwierdzenie powyższych uchybień, mających charakter rażącego naruszenia prawa (przepisów postępowania) i mogącego mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, było wystarczające do wydania przez Sąd Najwyższy wyroku kasatoryjnego, przy uznaniu zbędności wypowiedzania się odnośnie do pozostałych zarzutów obu kasacji (art. 436 w zw. z art. 518 k.p.k.). Należy jednak wskazać, że w ponowionym postępowaniu Sąd Okręgowy w Łodzi, który przynajmniej co do części dowodów przeprowadzonych w poprzednim postępowaniu odwoławczym może skorzystać z unormowania zawartego w art. 442 § 2 k.p.k., powinien mieć w polu widzenia kwestie podniesione w tych zarzutach; w pierwszej kolejności przeprowadzi jednak dowody, o których wyżej mowa.

Na marginesie celowe będzie odnotować, że treść kasacji wniesionej na rzecz M.M. zdaje się wskazywać, iż jego obrońca nie twierdzi, że wymieniony nie popełnił żadnego z przypisanych mu przestępstw, skoro w części motywacyjnej skargi (s. 27) zamieścił sformułowanie, iż „konsekwencją konfliktu było późniejsze pomówienie, już w 2017 r., M.M. przez M.J. o przestępstwa, których ten w przeważającej mierze (podkr. SN) nie popełnił. Z kolei na rozprawie kasacyjnej obrońca dopuszczał możliwość skazania M.M. za kilka przestępstw popełnionych przed zatrzymaniem go wraz z M.J. w związku z czynem, za który zostali skazani wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi w sprawie o sygn. III K 709/13 (k. 694-702). Zdaje się temu odpowiadać również treść zarzutu z pkt 1 kasacji wniesionej na rzecz M.M..

Nasuwa się też uwaga o nie dość skrupulatnym działaniu w tej sprawie oskarżyciela publicznego, bowiem o ile A. G. zarzucił on popełnienie w Ł. i w P. w dniu 03/04 maja 2013 r. w sumie trzech kradzieży samochodów, każdorazowo wspólnie i w porozumieniu z M.M., M.J. i K.K. (pkt LXXVII-LXXIX aktu oskarżenia – t. XIX, k. 165-166 akt sprawy; rozbieżność numeracji zarzutów w akcie oskarżenia i wyroku wynika z poprawienia przez Sąd Rejonowy błędnej, poczynawszy od zarzutu z pkt LXIX numeracji zarzutów przyjętej w akcie oskarżenia), to M.M. zarzucił popełnienie w tej dacie i w tym składzie osobowym tylko dwóch kradzieży (pkt XV i XVI aktu oskarżenia, k. 140), pomijając kradzież samochodu B. nr rej. [...], która została dokonana w P. na szkodę M.N. i T.U. [...] S.A. W konsekwencji A.G. został skazany za ten czyn z ustaleniem, że popełnił go z „dwoma ustalonymi osobami i M.J.” (pkt F. 1 cc części rozstrzygającej wyroku Sądu I instancji, który nie zauważył tej okoliczności), chociaż M.J. za ten czyn nie został skazany.

Z tych wszystkich powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.

as